

Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się ostatnio na temat wymogu umieszczonego w regulaminie konkursu, który mówił o tym, że w przypadku, gdy dla przedsięwzięcia nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenie robót budowlanych, należy dołączyć stanowisko organu architektoniczno-budowlanego w przedmiotowej kwestii. Naczelny Sąd pozytywnie ocenił tego typu postanowienie. Dlaczego?

Naczelny Sąd Administracyjny przede wszystkim nie podzielił stanowiska Sądu I instancji, według którego skoro przepisy Prawa budowlanego nie stawiają wymagań polegających na obowiązku uzyskania pozwolenia lub obowiązku zgłoszenia budowy pewnych obiektów, to nie znajduje uzasadnienia ustanowienie w regulaminie wymogu uzyskania „stanowiska” w tej kwestii.

Naczelny Sąd zwrócił uwagę na stanowisko zajęte w doktrynie prezentujące charakter prawny regulaminów i instrukcji stanowiących elementy składowe dokumentacji systemu realizacji programu operacyjnego. Na tym tle wskazuje się na wątpliwość, czy system reguł, według których następuje wyłonienie podmiotów – beneficjentów pomocy finansowej z Unii Europejskiej, można w ogóle rozpatrywać z punktu widzenia właściwego wyłącznie organom administracji publicznej. Powinno się bowiem również brać pod uwagę to, że taki dokument (np. instrukcja, czy regulamin), na podstawie którego wyłaniania mają być potencjalni beneficjenci programu, nie jest zbiorem norm prawnych mających wiązać w sposób właściwy źródłem prawa, lecz norm, na których obowiązywanie godzi się każdy ubiegający się o udzielenie wsparcia (czyli regulaminu, ogólnych warunków umów itp.). Są to bowiem reguły stosowane w celu wyłonienia kontrahenta umowy cywilnoprawnej. Podobne rozwiązania stosowane były i są w obszarach świadczenia usług publicznych, takich jak np. zaopatrzenie w wodę czy dostarczanie energii (zob. D. R. Kijowski, Programy, plany i strategie jako podstawa działań organów administracji publicznej, w: Wpływ przemian cywilizacyjnych na prawo administracyjne i administrację publiczną, red. J. Zimmermann, P. J. Suwaj, Warszawa 2013, s. 255).

NSA podkreślił również to, że przepisy Prawa budowlanego nie regulują zasad wyłaniania beneficjentów pomocy finansowanej z Unii Europejskiej. Problematyce tej poświęcone są natomiast regulacje systemu realizacji programu operacyjnego. Stąd też w ocenie NSA nie można w żadnej mierze zgodzić się z twierdzeniem, że skoro przepisy Prawa budowlanego nie stawiają wymagań polegających na obowiązku uzyskania pozwolenia lub obowiązku zgłoszenia budowy pewnych obiektów, to nie znajduje uzasadnienia ustanowienie w regulaminie wymogu uzyskania „stanowiska” w tej kwestii. Ponadto obowiązek uzyskania takiego „stanowiska” przez wnioskodawcę wynikający z systemu realizacji programu operacyjnego nie może być oceniony wyłącznie z perspektywy przepisów Prawa budowlanego. Trafnie zdaniem NSA wskazano w skardze kasacyjnej, że Instytucja Zarządzająca nie jest wyspecjalizowanym organem administracji budowlanej, a wskazany wymóg miał na celu możliwie najdalej idące zobiektywizowanie oceny w odniesieniu do reżimu prawnego realizacji inwestycji w sferze prawa budowlanego.

Ponadto wbrew stanowisku Sądu I instancji Naczelny Sąd przypomniał, że istnieją podstawy prawne do uzyskania przez wnioskodawcę od organu administracji budowlanej stosownego „stanowiska”, które może mieć w szczególności postać zaświadczenia wydanego na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 sierpnia 2019 r., I GSK 1169/19

Źródło: [CBOSA](#)